

Hvem er drejet til højre?

Skrevet af: **Anders Lundkvist** | Offentliggjort: 15. august 2012

---

2. juli skrev Jan Helbak (JH) en MandagsKommentar, Bristede Illusioner, der indeholder to påstande som jeg er uenig i (se: <http://www.kritiskdebat.dk/news.php?readmore=67>).

1) "Regeringen er ikke drejet til højre"

JH argumenterer at S og SF's politik siden Fair Løsning har udvist kontinuitet, altså ikke er drejet til højre: "Regeringen har i det store og hele ikke afvejet fra den politiske linie, som S og SF allerede udstak med Fair Løsning og valgprogrammet sidste år".

Sådanne sager er selvfølgelig vanskelige at vurdere. Der er så mange politik-elementer, store og små, og hvordan skal man vægte dem mod hinanden? Især den konkrete politik med de konkrete forlig, fx skatteforliget, overfor de mere langsigtede vedtagelser (EuroPlus aftalen i marts sidste år, tilslutningen til Finanspagten i december og 2020 planen).

Alt taget i betragtning ser jeg en klar højredrejning siden Fair Løsning og siden valget og regeringsgrundlaget. Når alt kommer til alt var Fair Løsning et alternativ til den tidligere regerings nedskæringspolitik - vi skal ikke spare os ud af krisen, men arbejde os ud af den, hed det. Det blev udmøntet i, at den offentlige sektor skulle vokse med 1,4%, hvor de borgerlige satsede på 0,8%. Det er dog en forskel. Med den nye regerings 2020 plan opgav man denne politik og landede præcis på de borgerliges 0,8%. Det betyder blodbad i kommunerne, hvor 1,4% 'blot' havde betydet strenge tider. Dette er et afgørende skred til højre, fordi det drejer sig om prioriteringen mellem den demokratiske og kapitalistiske sektor.

Dette skred fik sin EU-dimension i december, da regeringen tilsluttede sig Merkels Finanspagt, der skærpede kravene til de offentlige budgetter og først og fremmest indeholdt mekanismer til at tvinge landene til at implementere denne politik. Det er rigtigt at tilslutningen til EuroPlus aftalen varslede dette skred, men den var trods alt meget uforpligtende.

Og så er der selvfølgelig forligene med de borgerlige om skat og flexjob. Jeg forstår ikke at JH kan skrive at det borgelige skatteforlig i substansen ikke adskiller sig "væsentligt fra det aftaleudkast, der lå mellem regeringen og EL". Der var tre forskelle: 1) Den ringere regulering af overførselsindkomster, 2) at de borgelige fik skattelettelse (hvilket iflg. Margrethe Vestager giver færre penge til offentlige udgifter), og 3) begrænsningen af rentefradraget i skitsen med EL. Det er substantielle forskelle - og det er også principielle forskelle, fordi forliget knæsætter at de udenfor arbejdsmarkedet kan sejle deres egen sø.

Alt er relativt, og jeg skal være den sidste til at hævde, at S og SF for et par år siden stod for en specielt venstreorienteret politik. Men regeringen er skredet til højre, substantielt og principielt. EL har siden december haft god grund til at råbe 'løftebrud' efter regeringen, at den har svigtet de vælgere, der stemte på den (det barokke var at det længe var de borgerlige, der var dybt forargede over at regeringen svigtede løftet om at føre en politik, der var forskellig fra de borgerliges!).

2) "EL er drejet til højre"

JH mener at EL har fulgt "hele det politiske spektrums drejning mod højre" (hov! er det ikke i strid med tesen ovenfor?), og at "EL står i dag dér, hvor S og SF retorisk stod for et år siden".

Det første er jeg uenig i, for jeg kan ikke se tegn på at EL's *holdninger* er ændret. Det andet udsagn

er måske rigtigt, vel at mærke når ordet *retorisk* fremhæves.

Sagen er vel meget simpel. EL kunne vælge at sige at de andre partier er blevet så højreorienterede og så nyliberale, at vi står udenfor, og i stedet satser på at formulere en alternativ, socialistisk politik, der vil give partiet styrke og tvinge S og SF til at se lyset. Eller man kan vælge at gå på to ben, dvs. dels formulere en sådan politik, dels indgå forlig, der trækker regeringen lidt til venstre.

EL's politik har været den sidstnævnte, og det mener jeg er rigtigt. Men heri ligger også, at når S og SF går til højre i forhold til Fair Løsning og regeringsgrundlaget, så må den første opgave være at få disse partier tilbage til deres tidligere standpunkter. 'Lev op til regeringsgrundlaget' kan synes et uambitiøst krav fra EL's side (og man har nu altså også krævet noget mere), men det ligger i strategi nr. 2, at når regeringen går til højre, må realistiske forligskrav også flytte sig til højre. Det er nu engang regeringen, der har serveretten, og hvis EL overhovedet vil forlig må partiet tage højde for, hvor regeringen placerer sine bolde.

Men det er indlysende at der her må være en grænse, for ellers vågner EL en dag op og opdager at denne politiske logik har ledt partiet til at stemme for noget, der alt i alt - dvs. trods indrømmelser - er uspiseligt.

Det er den grænse, der afprøves i efteråret ved finanslovsforhandlingerne. Jeg synes EL's politik siden valget har været rigtig: Ingen kan være i tvivl om hvad EL mener, ej heller om at EL gerne vil have indflydelse og spille med.

Men grænsen er ved at være nået. Jeg hører i hvert fald til dem, der mener at EL skal have substantielle indrømmelser, dvs. indrømmelser, der retter op på især skatteforliget. Ellers bliver EL magtesløst stemmekvæg ligesom SF. Realistisk tror jeg ikke, at S og SF *kan* og RV *vil* give sådanne indrømmelser. I den situation må folketingsgruppen og HB have is i maven og undlade at stemme, selv om det betyder at regeringen falder.

Ved den vurdering skal man tænke en lille smule langsigtet, dvs. tage højde for at Europa - og dermed Danmark - efter alt at dømme er på vej ned i et sort økonomisk hul, med stigende social uro. Udbudsøkonomien vil stå helt afklædt og kravene om kontrol med finanskapitalen vil vokse. I den situation må EL stå klar med et alternativ her i Danmark, og her har JH ret i at EL i forbindelse med finansloven bør formulere en sammenhængende, alternativ politik med kapitalkontrol, styrkelse af den demokratiske sektor osv. Og ingen i EL er formentlig uenig med JH i at øget samarbejde med den europæiske venstrefløj er nødvendig.

Man må i efteråret have gjort det helt klart, også gennem stemmeafgivningen, at partiet står for en helt, helt anden politik. I Grækenland gav det Syriza 27 procent af stemmerne.